

FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	de Filosofie în limba maghiară
1.4 Domeniul de studii	Filosofie
1.5 Ciclul de studii	Masterat
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teorie critică și studii multiculturale (în limba maghiară)

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Hermeneutica culturii (A kultúra hermeneutikája)					
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. Veress Carol					
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. univ. dr. Veress Carol					
2.4 Anul de studiu	1	2.5 Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	Examen	2.7 Regimul disciplinei
						DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					35
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					35
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					35
Tutoriat					28
Examinări					7
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual		140			
3.8 Total ore pe semestru		182			
3.9 Numărul de credite		7			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• –
4.2 de competențe	• –

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	• Prezență obligatorie la 70% din numărul total al orelor de curs.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	• Participarea la seminarii și elaborarea lucrării de seminar (lucrări aplicative) este obligatorie. Absențele de la seminarii se recuperăază până la începerea sesiunii pe baza unui plan individual de recuperare.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> •C1.1 Aprofundarea domeniului de cunoașterea a teoriilor și orientărilor metodologice actuale din filosofia culturii și artei, legate de fenomenele și practicile culturale •C6.1 Definirea și alegera metodelor și tehnicilor adecvate de soluționare a unor probleme interumane și interculturale cu un nivel ridicat de complexitate •C6.2 Identificarea, interpretarea și respectarea în context profesional și în viața cotidiană a diferențelor culturale; recunoașterea pluralismului cultural și politic, specific democrației •C1.3 Descrierea integrală și în detaliu a conceptelor și metodelor hermeneuticii filosofice și utilizarea lor adecvată în cercetarea fenomenelor și proceselor culturale •C6.5 Elaborarea unui studiu de caz sau proiect de consiliere filosofică pe teme interumane și interculturale, cu un nivel ridicat de complexitate
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> •CT1 Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații-problemă cu grad ridicat de dificultate în vederea soluționării lor eficiente •CT2 Gestionarea de activități sau proiecte profesionale complexe, prin asumarea responsabilității în luarea deciziilor într-o echipă multidisciplinară •CT3 Autogestionarea activităților de dezvoltare profesională proprie și exersarea autonomiei personale în condiții de studiu și de muncă imprevizibile

7. Obiectivele disciplinei (reiesind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Aplicarea viziunii hermeneuticii filosofice asupra cercetării și interpretării fenomenelor și proceselor culturale
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> problematizarea experienței culturale ca experiență hermeneutică fundamentarea teoretică și metodologică a investigațiilor interpretative orientate spre problematica culturii. evidențierea posibilităților hermeneuticii de a contribui la realizarea schimbării de paradigmă în domeniul teoriilor și practicilor culturale

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Condițiile și posibilitățile hermeneuticii culturii	prelegere, problematizare, dezbatere	
Semantica istorică a termenului <i>cultură</i>	prelegere, problematizare, dezbatere	
Cultura ca valoare, normă, model, tipar, semnificație	prelegere, problematizare, dezbatere	
Cultura ca formare, <i>Bildung</i> , joc, <i>poiesis</i> , creație	prelegere, problematizare, dezbatere	
Constituirea modernității culturale	prelegere, problematizare, dezbatere	
Conștiința culturală, intelectualitate, ideologie	prelegere, problematizare, dezbatere	
Critica hermeneutică a conștiinței culturale	prelegere, problematizare, dezbatere	
Experiența culturală ca experiență hermeneutică	prelegere, problematizare, dezbatere	
Cultura ca „inter”cultură – interculturalitatea	prelegere, problematizare, dezbatere	
Identitatea și comunicarea (inter)culturală	prelegere, problematizare, dezbatere	
Memoria culturală și tradiția	prelegere, problematizare, dezbatere	
Generațiile și schimbul de generații în cultură	prelegere, problematizare, dezbatere	
Şansele dialogului intercultural și intergenerațional	prelegere, problematizare, dezbatere	
Cultura ca survenire a ființei și a sensului. Cultura comprehensiunii	prelegere, problematizare, dezbatere	

Bibliografie:

x x x *A kultúra narratívái*. Narratívák 3. (Szerk. Thomka Beáta). Kijárat Kiadó, Bp., 1999.: CURRIE, Mark: Elbeszélés, politika, történelem. 19–38; RÜSEN, Jörn: A történelem retorikája. 39–50; RICOEUR, Paul: Emlékezet – felejtés – történelem. 51–67; CARR, David: A történelem realitása. 69–83.

x x x *Az interkulturalitás – interdisziplináris megközelítésben*. (Szerk. Veress Károly). Egyetemi Műhely Kiadó, Bolyai Társaság–Kolozsvár, 2008. 11–38; 39–64; 65–130; 149–158.

ARENKT, Hannah: *A hagyomány és a modern korszak; A kultúra válsága*. In *Múlt és jövő között*. Osiris Kiadó – Readers International, Budapest, 1995. 25–48; 204–232.

ASSMANN, Jan: *A kulturális emlékezet*. Atlantisz Könyvkiadó, Bp., 1999.

FOUCAULT, Michel: *Nyelv a végtelenhez*. Latin Betűk, Debrecen, 2000. 61–70; 119–146; 169–200; 241–250; 345–

- GADAMER, Hans-Georg: *Igazság és módszer. Egy filozófiai hermeneutika vázlata*. Gondolat, Bp., 1984. 31–37; 47–65; 88–100; 191–217; 218–229; 240–268; 269–283; 305–339; 348–370.
- HABERMAS, Jürgen: *Filozófiai diskurzus a modernségről*. Helikon Kiadó, Bp., 1998. 7–16; 25–41; 73–91; 92–111; 112–134; 241–265; 273–296.
- GADAMER, Hans-Georg: *A nyelvek sokfélesége és a világ megértése*. In: *Mi az esztétika?* Athenaeum. 1991. I. köt. 1. füzet. 3–14.
- HEIDEGGER, Martin: *A dolog és A nyelv*. Sárvár, 1998.
- HONNETH, Axel: *Elismerés és megvetés*. Jelenkor, Pécs, 1997.
- HUIZINGA, Johan: *Homo ludens*. Kísérlet a kultúra játékelemeinek a meghatározására. Universum Kiadó, Szeged, 1990.
- KOSELLECK, Reinhart: *Elmúlt jövő. A történeti idők szemantikája*. Atlantisz, Bp., 2003.
- LYOTARD, Jean-Francois: *A posztmodern állapot*. In: *A posztmodern állapot*. (Szerk. Bujalos István). Századvég Kiadó, Bp., 1993.
- MÁRKUS György: *Kultúra. tudomány, társadalom. A kultúra modern eszméje*. Atlantisz, Bp., 2017.
- MOLNÁR Tamás: *Az értelmiség alkonya*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1996.
- NYÍRI Kristóf: *A hagyomány filozófiája*. T-Twins Kiadó, Bp., 1994.
- RICOEUR, Paul: *Válogatott irodalomelméleti tanulmányok*. Osiris, Bp., 1999.
- TAYLOR, Charles: *Az elismerés politikája*. (Ford. John Éva.) In Feischmidt Margit (szerk.): *Multi-kulturalizmus*. Osiris Kiadó. Láthatatlan Kollégium. Bp., 1997. 124–152.
- VERESS Károly: *A nemzedékváltás szerepe a kultúrában*. Pro Philosophia-Polis, Kvár, 1999.
- VERESS Károly: *A kultúra mint „inter”kultúra*. In Veress Károly (szerk.): *Az interkulturalitás – interdisciplináris megközelítésben*. Egyetemi Műhely Kiadó, Bolyai Társaság–Kolozsvár, 2008. 65–130.
- VERESS Károly: *A szótértés határai; A megértő kommunikáció kultúrája*. In Veress Károly: *A kommunikáció közegében. Tanulmányok a kommunikáció filozófiája köréből*. Egyetemi Műhely Kiadó, Bolyai Társaság–Kolozsvár, 2008. 179–208; 227–246.

Bibliografie pentru dobândirea cunoștințelor hermeneutice necesare în cazul masteranzilor cei care nu au efectuat studii hermeneutice preliminare:

- FEHÉR M. István: *Hermeneutikai tanulmányok I*. L'Harmattan, Bp., 2001.
- GADAMER, Hans-Georg: *Igazság és módszer. Egy filozófiai hermeneutika vázlata*. Gondolat, Bp., 1984. 191–268; 269–339.
- GRONDIN, Jean: *Bevezetés a filozófiai hermeneutikába*. Osiris, Bp., 2002.
- VERESS Károly: *Bevezetés a hermeneutikába*. Egyetemi Műhely Kiadó, Bolyai Társaság–Kolozsvár, 2007; 2010.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Organizarea activităților de seminar; dezbaterea tematicii lucrărilor de seminar	dezbatere	
Abordări metodologice - 1 Interpretare de text – Konersmann: <i>A történeti szemantika vázlata</i> (21–42); Koselleck: <i>Fogalomtörténet és társadalomtörténet</i> (121–145).	referat, problematizare, dezbatere	masteranzii: - conspect -1 pagina - 2 întrebări - răspunsuri posibile
Abordări metodologice - 2 Interpretare de text – Koselleck: <i>Az aszimmetrikus ellenfogalmak történeti-politikai szemantikája</i> (241–298); Hall: <i>A kritikai kultírakutatás két paradigmája</i> . (25–45)	referat, problematizare, dezbatere	masteranzii: - conspect -1 pagina - 2 întrebări - răspunsuri posibile
Semantică istorică a termeneului „cultura” - 1 Interpretare de text – Márkus: <i>A kultúra – egy fogalom keletkezése és tartalma. Történeti-szemantikai esszé</i> . (383–418)	referat, problematizare, dezbatere	masteranzii: - conspect -1 pagina - 2 întrebări - răspunsuri posibile
Semantică istorică a termeneului „cultura” - 2 Interpretare de text – Márkus: <i>A „kultúra” antinomiái</i> . (777–802)	referat, problematizare, dezbatere	masteranzii: - conspect -1 pagina - 2 întrebări - răspunsuri posibile
Constituirea modernității culturale - 1 Interpretare de text – Márkus: <i>A kultúra társadalma: a kulturális modernitás konstitúciója</i> (27–52)	referat, problematizare, dezbatere	masteranzii: - conspect -1 pagina - 2 întrebări - răspunsuri posibile
Constituirea modernității culturale - 2	referat, problematizare,	masteranzii:

Interpretare de text – Habermas: <i>A modernség: befejezetlen program</i> (259–281)	dezbatere	- conspect -1 pagina - 2 întrebări - răspunsuri posibile
Probleme ale identității culturale - 1 Interpretare de text – Hall: <i>A kulturális identitásról.</i> (60–85); Holland: <i>Egység – identitás – szöveg – én.</i> (283–304)	referat, problematizare, dezbatere	masteranzii: - conspect -1 pagina - 2 întrebări - răspunsuri posibile
Probleme ale identității culturale - 2 Interpretare de text – Habermas: <i>Képesek-e a komplex társadalmak ésszerű identitás kialakítására?</i> (141–182)	referat, problematizare, dezbatere	masteranzii: - conspect -1 pagina - 2 întrebări - răspunsuri posibile
Memoria culturală și schimbul de generații - 1 Interpretare de text – Assmann: <i>A kulturális emlékezet változatai.</i> (29–86); Ricoeur: <i>Emlékezet – felejtés – történelem.</i> (51–67)	referat, problematizare, dezbatere	masteranzii: - conspect -1 pagina - 2 întrebări - răspunsuri posibile
Memoria culturală și schimbul de generații - 2 Interpretare de text – Mannheim: <i>A nemzedékek problémája</i> (201–254)	referat, problematizare, dezbatere	masteranzii: - conspect -1 pagina - 2 întrebări - răspunsuri posibile
Strainătate – recunoaștere – consens - 1 Interpretare de text – Honneth: <i>Integritás és megvetés; Elismérés és morális kötelelesség.</i> (97–108; 151–165); Fehér M.: <i>Idegenségtapasztalat mint az önmegismerés útja és közege.</i> (11–30)	referat, problematizare, dezbatere	masteranzii: - conspect -1 pagina - 2 întrebări - răspunsuri posibile
Strainătate – recunoaștere – consens - 2 Interpretare de text – Fehér M.: <i>Szót érteni egymással. Jegyzetek a Gadamer–Derrida-vitához.</i> (21–63)	referat, problematizare, dezbatere	masteranzii: - conspect -1 pagina - 2 întrebări - răspunsuri posibile
Test; Evaluarea activității de seminar	Verificare în scris; evaluare orală	

Bibliografie:

- ASSMANN, Jan: *A kulturális emlékezet változatai.* (Ford. Hidas Zoltán.) In Jan Assmann: *A kulturális emlékezet. Írás, emlékezés és politikai identitás a korai magaskultúrákban.* Atlantisz Könyvkiadó, Bp., 1999. 66–86.
- FEHÉR M. István: „*A tiszta önmegismerés az abszolút máslében, ez az éter mint olyan...*” *Idegenségtapasztalat mint az önmegismerés útja és közege.* In Bednánics Gábor–Kékesi Zoltán–Kulcsár Szabó Ernő (szerk.): *Identitás és kulturális idegenség.* Osiris Kiadó, Bp., 2003. 11–30.
- FEHÉR M. István: *Szót érteni egymással. Jegyzetek a Gadamer–Derrida-vitához.* In Fehér M. István et al. (szerk.): „*Szót érteni egymással*”. *Hermeneutika, tudományok, dialógus.* L’Harmattan Kiadó, Bp., 2013. 21–63.
- Jürgen Habermas: *A modernség: befejezetlen program.* (Ford. Felkai Gábor.) In Jürgen Habermas: *Válogatott tanulmányok.* Atlantisz, Bp., 1994. 259–281.
- HABERMAS, Jürgen: Képesek-e a komplex társadalmak ésszerű identitás kialakítására?; A modernség: befejezetlen program. In *Válogatott tanulmányok.* Atlantisz, Bp., 1994. 141–182, 259–282.
- HALL, Stuart: *A kritikai kultúrakutatás két paradigmája.* (Ford. Gyuris Norbert.) *Helikon. Irodalomtudományi Szemle.* (A kritikai kultúrakutatás). 2005/1-2. 25–45.
- HALL, Stuart: *A kulturális identitásról.* (Ford. Farkas Krisztina és John Éva.) In Feischmidt Margit (szerk.): *Multikulturalizmus.* Osiris Kiadó. Láthatatlan Kollégium. Bp., 1997. 60–85.
- HOLLAND, Norman: *Egység – identitás – szöveg – én.* (Ford. Török Attila.) In Kiss Attila Atilla–Kovács Sándor S. K.–Odorics Ferenc (szerk.): *Testes Könyv I. ICTUS ÉS JATE Irodalomelmélet Csoport,* Szeged, 1996. 283–304.
- HONNETH, Axel: *Integritás és megvetés; Elismérés és morális kötelelesség.* (Ford. Weiss János.) In Axel Honneth: *Elismérés és megvetés. Tanulmányok a kritikai társadalomelmélet köréből.* Jelenkor Kiadó, Pécs, 1997. 97–108; 151–165.
- KONERSMANN, Ralf: A történeti szemantika vázlata. In: *A szellem színjátéka. A történeti szemantika mint filozófiai jelentéstörténet.* Kijárat Kiadó, Bp., 2003. 21–42.
- KOSELLECK, Reinhart: Fogalomtörténet és társadalomtörténet; Az aszimmetrikus ellenfogalmak történeti-politikai szemantikája. In: *Elmúlt jövő. A történeti idők szemantikája.* Atlantisz, Bp., 2003. 121–145; 241–298.
- MANNHEIM Károly: A szellemi képződmények ideológiai és szociológiai értelmezése; A nemzedékek problémája.In: *Tudásszociológiai tanulmányok.* Osiris, Bp., 2000. 125–182, 201–254.
- MÁRKUS György: *A kultúra – egy fogalom keletkezése és tartalma. Történeti-szemantikai esszé.* (Ford. Módos

Magdolna.) In Márkus György: *Kultúra. tudomány, társadalom. A kultúra modern eszméje*. Atlantisz, Bp., 2017. 383–418.

MÁRKUS György: *A „kultúra” antinómiái*. (Ford. Erdélyi Ágnes.) In Márkus György: *Kultúra. tudomány, társadalom. A kultúra modern eszméje*. Atlantisz, Bp., 2017. 777–802.

MÁRKUS György: *A kultúra társadalma – a kulturális modernitás konstitúciója*. (Ford. Erdélyi Ágnes.) In Márkus György: *Kultúra. tudomány, társadalom. A kultúra modern eszméje*. Atlantisz, Bp., 2017. 27–52.

RICOEUR, Paul: *Emlékezet – felejtés – történelem*. (Ford. Rózsahegyi Edit.) In Thomka Beáta (szerk.): *Narratívák 3. A kultúra narratívái*. Kijárat Kiadó, Bp., 1999. 51–67.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu aşteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorii reprezentativi din domeniul aferent programului

- dobândirea capacitaților de aplicare a cunoștințelor și viziunii hermeneutice, a deprinderilor interpretative-comprehensive în procesul investigațiilor interpretative ale unor fenomene și experiențe culturale (inter- și multiculturale) concrete, actuale cât și în domeniul managementului proceselor și instituțiilor culturale (studii de caz; identificarea disfuncționalităților de interpretare și de înțelegere în relațiile inter- și multiculturale; oferte de soluționare a unor probleme culturale complexe; terapie hermeneutică; traducere culturală).

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Nivelul de însușire, capacitatea de utilizare și aplicare a materiei predate	Verificare pe parcurs; examen scris la sfârșit de semestru	40%
	Nivelul de însușire și capacitatea de aplicare a procedeelor hermeneutice cât și a modului de gândire și a limbajului hermeneutic	Verificare pe parcurs; examen scris la sfârșit de semestru	20%
10.5 Seminar/laborator	Cunoașterea conținutului și a aportului metodologic-aplicativ a textelor seminarizate	Evaluarea referatelor prezentate; testarea cunoștințelor și abilităților însușite la sfârșit de semestru	10%
	Munca independentă demonstrată prin prezentarea rezultatelor propriilor cercetări în forma unei lucrări de seminar (lucrare aplicativă), prezentată și dezbatută în cadrul colectivului	Evaluarea conținutului și a modului de prezentare a lucrării aplicative	30%
10.6 Standard minim de performanță	<ul style="list-style-type: none">• Prezență în procent de 70% la cursuri și 100% la seminarii.• Analiza unui text sub formă de referat; elaborarea lucrării aplicative referitoare la utilizarea procedeelor hermeneutice în identificarea și soluționarea unei probleme culturale concrete, actuale• Participarea activă și permanentă în dezbaterea textelor și în interpretarea hermeneutică a problemelor culturale prezentate.		

Data completării
23. 03. 2020.

Semnătura titularului de curs
Veress Carol

Semnătura titularului de seminar
Veress Carol

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

30. 03. 2020.

Demeter Márton Attila

Demeter Attila